№ 51. Sestdeen, 26. junijâ. 1904.

Makfâ,
Jelgawâ sanemot:
par gadu — 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu — 1 „ 20 „
par 1/4 gadu „ 60 „

Par adreses pahrmainu jamaksâ 10 kap.

Latweeschu Awises.

Makfâ,
pa pastu peesuhtot:
par gadu — 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu — 1 „ 60 „
par 1/4 gadu — 90 „

Uf ahrsemèm 4 rub. 50 kap. 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Jsnahk diwreis nedelâ.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Kangihseru eelâ № 14.

83. gada-gahjums.

Sludinajumi makfâ:
par sihku rakstu rindinu 8 kap., weekschurstê 20 kap.

No 1. julija

„Latweeschu Awises“ makfâ lihdſ gada beigàm: ar peesuhtischanu pa pastu — 1 rub. 60 kap., Jelgawâ sanemot — 1 rub. 20 kap. Ekspedizija.

Apstahkli tahlajôs austrumôs.

No A. Wintera.

X.

Schodeen Wasarswehtki un lihdſ ar wineem preezigas wehstis wehsta par leelskeem Japanu saudejumeem pee Kintschoas kalnu sturmeschanas, kur, kà schodeen weetejais Charbinas laikraksts sino, krituschi ap 18,000 Japanu! Lai gan ofizialu sinu wehl naw, tad tomehr, kà laikraksts peesihmè, par schis sinas pateesibu newarot schaubitees, jo Kihneeschi dodot jau daudſ wairak par muhsu papihra rubli, nekà agrak, un ta ir sihme, ka wini par Kreewijas uswaru wairs nemaſ neschaubàs . . .

Wasarswehtki. Dsimtenê wisur meijas, wisur dseesmas, wisur preeki, isnemot tos, kuru mihlee atronàs scheit uſ kara lauka, uſ eelenktàs Port-Arturas brunu kugeem, uſ Wladiwostokas kreisereem, kureem gan laikam energiskà admirała Skridlowa wadibâ buhs nolemts zik daschu labu warona darbu pastrahdat . . . Ne ween dselszeła sleedes un telegrafa drahtis muhs saista ar tahko, leelo tehwiju, bet ari domu sibeni, kuri ar tik warenu ahtrumu aisschaujàs pee Jums, Juhs mihkee, dahrgee, dsimtenê palikuschee un Juhs tur sweizinat sweizina un Juhs tur garâ lolot lolo, un kad sche jau ir deena ataufuse un Jums wehl naw pusnakts peenahkuse, tad sapnôs pee Jums peeglausschamees un stahstam Jums, ka mehs wehl dsihwi, ka mehs wehl spehka pilni un gahdajam katris, kà tik kuram eespehjams, par to, lai tehwija iseetu iſ schi kara leela un warena, skaugeem par spihti, eenaidneekeem par kaunu, Zaram par godu! —

Un neaismirstat jau ari Juhs muhs, tahlos tehwijas sargus, jo gandrihſ katrâ pehdejâ „Latweeschu Awischu“ numurâ, schaî mihlajâ wehstmeſî iſ dsimtenes, atronu zik daschu labu pasihstamu wahrdu, kas seedojis sawu artawinu slimeem un eewainoteem par labu, un schodeen stahw ari pee muhsu dselszeła stazijas diwi wilzeeni sem Sarkanà Krusta karoga, uſ kuru wagoneem usrakstiti, ka weens no wineem Winas Keisariskàs Augstibas Leelkna seenes Olgas Nikolajewnas un otrs Leelkna seenes Marijas Pawlownas sanitarwilzeens. — Kas pats naw schahdâ tahlumâ bijis, tas ari neisprot un newar sew preekschâ stahditees, zik siltas pateizibas juhtas rada katra sirdî wismasakais mihlestibas parahdijums, pat masakà wehsts iſ dsimtenes. Tadehk ari naw schaubu par to, zik preezigi un pateizigi buhs saldatini, eeraugot schos gresnos, ar wisu bagatigi eerihkotos wagonus, kas winus usnems tuwu pee kara lauka, lai westu uſ tahkakàm meerigakàm ahrsteschanas weetàm. Muhsu Charbinâ ween, kà stahsta, teekot eerihkotas slimnizas un lasaretes preeksch kahdeem 20,000 zilwekeem! Ar wahrdu sakot, pehdejais 1877—78 gada karsch wehl wiseem atminâ un mahzibas, kuras tas mums dewa, teek tagad ispildîtas. Schis karsch dos mums atkal zitas mahzibas. —

Wisskiktaki klahjàs, sinams, slimneekeem Port-Arturâ, kuru, blakus minot, jau sen buhtu laiks nosaukt par „Port-Nikolaju“. Atgreestam uſ ilgaku laiku no wisas pasaules, schim zeetokſnim beſ schaubàm truhkst, waj ari drihſ sahks aptruhkt zik daschu labu wajadsigu weelu. Wisnepeezeeschamako ehdamu leetu, kà peemehram miltu, putraimu, kahpostu un kartupeku, Port-Arturai nu gan esot eegahdats uſ wairak nekà weenu gadu, bet swaigas gałas nu gan tik ilgam laikam nepeetiks, no peena, sweesta un stahdu augłeem jau nemaſ nerunajot. Un slimneekeem tak wajadsigs wiswairak peens, zukurs, swaiga gała, swaigi augi . . .

Wispahr Port-Artura, kà muhsu laiku Sewastopole peewelk schimbrihscham wisas pasaules wehribu, kadehk ari domaju darit zeen. lasitajeem pa prahtam, kad atstahstu sche wisâ ihsumâ, kahdejadi noteek muhsu laiku zeetokschnu aplenkschana, sturmeschana un eenemschana. —

Wispirms kahdu wahrdu par zeetokschneem pascheem. Wezaki kaudis wehl atzerescs, ka ari Riga bija zeetokſnis, jo winâ eebrauzot, tee redseja augstas walnes, uſ tàm leelgabalus. Wisapkahrt walnèm bija kanalis. Tuhlin aiſ walnes bija schaura eela wisapkahrt pilsehtai, kuras usdewums bija, dot zeetokschna aissargatajeem eespehju aissteigtees wisihsakà laikà uſ to weetu, kur tee wiswairak wajadsigi. Schahdas „Walnes“ eelas ir ne tik ween Rigâ, bet ari Jelgawâ atlikuschàs, jo muhsu wezà Jelgawa jau ari bija sawà laikà apzeetinata, t. i. ari winâ bija saws „dambis“ un saws „kanalis“. (Pils bija ihpaschi apzeetinata un tà ka tai weenâ pusê Leelupe un otrâ Drikse, tad tikai no weenas puses ween bija wajadsigs kanali rakt, kursch ari, kà sinams, wehl scho baltu deenu usglabajees, kamehr agrako apzeetinajumu weetâ tagad jaukais pils-dahrs). — Jhstu wezlaiku zeetokschnu isskatu wehl usglabajuschas pee Daugawas grihwas Ustj-Dwinska, agrakà Dinaminde un Dwinska, agrakà Dinaburga. Pehdejà pahrwehrsta par zeetokſni — noliktawu un pirmà papildinata ar forteem, t. i. jauneem apzeetinajumeem, gan uſ paschas juhrmalas, gan uſ tuwàs salas. —

Leepajas un apkahrtnes eedsihwotaji turpretim redſ, ka pilsehtas tagad wairs neapzeetina walnèm, muhreem un kanaleem, bet — ar forteem, t. i. zeł 7—10 werstes no pilsehtas paschas wisapkahrt rinkî wairak mosu apzeetinajumu, tahdâ kahrtibâ, ka kad diwi schahdi zeetokſnischi (forti) usbuhweti, teiksim, weenâ rindâ, tad treschais atronàs starp wineem, bet kahdas werstes attahkaku, lai eenaidneeks, kad tam ari isdotos islaustees zauri starp diwi preekschejeem forteem, usdurtos aiſ wineem uſ trescho. — —

Gemesli, kadehk zeetokschnu buhwi pahrgrosija, bija tee, ka jaunlaiku leelgabaleem ne wisbeesakàs muhra, ne akmenu seenas, ne augstàs semes walnes nespehj pretim turetees, jo pahris stundu laikâ schahdi muhri teek saschauti un sadrupinati, tiklihdſ eenaidneeks saweeno wisu sawu leelgabalu schahweenus uſ weenu ween weetu. Muhra drupas peepilda kanali un sturmetajeem eespehjams eetikt sausàm kahjàm pilsehtâ eekschâ. — Jaunlaiku apzeetinajumôs tad nu ari nezeł augstas semes walnes, bet semas un beesas. Beſ tam, kur ween tik wajadsigs, taisa betona welwes, t. i. no ihpascha maisijuma ar zementu un granti, kursch, kà ismehginajumi un ari tagadeja Port-Arturas bombardeschana peerahdija, spehj turetees wisilgaki un wislabaki leelgabalu bumbàm pretim, jo tàs tur gan zaurumu eesit, bet neka neisdrupina, kà tas noteek pee muhra seenàm un semes walnèm. — Beſ tam ir ari zeetokschni ar ihpascheem tehrauda brunu torneem, t. i. leelgabalus apsedſ beesa tehrauda jumts, kursch lihdsinàs millu sehnes galwai. Schis jumts ta eerihkots, ka tas lihdſ ar wisu leelgabalu pazelàs uſ augschu un tiklihdſ kà leelgabals isschauts, atkal nogrimst lejâ, semes walnî. — —

Muhsu laiku leelakee zeetokschni, apbuhweti wisapkahrt ar forteem, diwas rindas. Pirmà rinda fortu ir kahdas 7—10 werstes atstatu no pilsehtas. Otra diwi reiſ tik tahlu. — Kà ihsts muhslaiku zeetokschna paraugs buhtu minama slawenà Plewna, kur Osmans-Pascha zehla uſ ahtru roku daudſ masu fortu, tà saukto redutu un pahrwehrta it nemanot maso Bulgaru pilsehtinu par slawenu zeetokſni un sewi paschu padarija par waroni. — —

Schahdi jaunlaiku zeetokschni dod to labumu, ka tee attura eenaidneeku tahlu jo tahlu no pilsehtas un wina lodes nekriht paschâ pilsehtâ, nemaità tur namus un nezeł ustraukumu meerigu pilsonu starpâ. (Port-Arturâ, kà juhras zeetokſnî, weena puse atklahta un to aissargà tikai uſ juhras krasta kalneem zeltàs baterijas, kuru ir diwi stahwi, t. i. weena bateriju rinda augstak, otra semak. No juhras puses leelgabali tadehk ari sasneedſ pilsehtu paschu.) — Beſ tam ari jaunlaiku zeetokschneem tas labums, ka winu eelenkschanai wajag daudſ, daudſ wairak kara-spehka, nekà agrak, jo fortu lihnijas eenem 30—40 werstes garu rinki un jo leelaks schahds rinkis, jo wairak wajadsigs kara-spehka, lai pilsehtu pilnigi noslehgtu no ahrpasaules. —

Atleek wehl jautajums: Kahdejadi mehdſ muhslaiku zeetokschnus eenemt? Schis jautajums ir taisni tagad interesants, kur Port-Artura apsehsta. —

Lai dabutu kahdu zeetokſni sawàs rokàs, ir 3 lihdsekli: 1) blokade no juhras un aplenkschana no semes puses, 2) tuwoschanàs zeetokſnim pa semê israkteem gangeem un grahwjeem un 3) sturmeschana. — Pirmais lihdsekłis wed pee mehrka tik pehz łoti ilga laika, jo sche jagaida, kamehr zeetokſnî sahk aptruhkt baribas lihdsekłu, kà tas peemehram notika 1870.—71. gadâ Parisê, kur ehda beidsot kakus un schurkas, no suneem un sirgeem jau nemaſ nerunajot. Tà ka nu Port-Artura apgahdata ar baribas lihdsekłeem uſ wairak nekà weselu gadu, ar milteem pat uſ pusotra gada un ar wiseem ziteem pahrtikas lihdsekłeem weesnizàs uſ 5 mehnescheem, tad jadomà, ka Japani kersees pee ziteem zeetokschnu eeguhschanas lihdsekłeem, peemehram, sarihkos sturmes naktî, jo ari klahtpeerakschanàs pa semi un apzeetinajumu usspraḩdsinaschana ar dinamitu waj pirokſilinu prasa daudſ laika.

Waj wineem Port-Arturas sturmeschana naktî isdosees, kà peemehram mums Karsas sturmeschana 1877. gadâ, par to stipri jaschaubàs, jo no semes puses Port-Artura stipri apzeetinata: zelti daudſ forti kalnôs un starp wineem baterijas, beſ tam israkta daudſ weetâs seme un tur eerihkoti tà sauktee fugaſi, kur tiklihdſ tur usnahk wirsû eenaidneeku kara pulki, tee teek tuhlin ussperti gaisâ. — Lai sturmetajus aiskawetu uſ preekschu dotees, tad wisapkahrt zeltas wairak rindas ehrkschkainu tehrauda drahschu [illegible]. — Beſ tam ari wisur eerihkoti elektriskee reflektori, t. i. lampas, kuras sawus starus met werstèm tahku uſ wisu apkahrtni.

Tà ka Port-Arturâ esot lihdſ 50,000 kareiwju, tad ari par aisstahwetaju peeteekoschu skaitu naw ko behdatees, jo wispahr peenemts, ka ik uſ katras werstes wajadsigs 1000 lihdſ 1500 zeetokschna sargu, bet Port-Arturâ uſ 18 werstèm isnahk 50,000, t. i. 2700 zilweku ik uſ wersti. —

Charbinâ, 16. maijâ 1904. g.

No kara-lauka.

Uſ galwenà sauſſemes kara-lauka,

kà no pehdejàs deenàs peenahkuschàm sinàm spreeschams, eestahjees klusums. Kà jau pagahjuschâ numurâ aprahdijàm, Japani mitejuschees eet tahlak uſ seemeleem, bet ari iswairàs no leelakas kaujas. Jadomà, ka to Japani dara aiſ taktisteem aprehkineem, jo zitadi wineem wilzinaschanàs war buht tikai par łaunu, jo Kreewu spehki ikdeenas eewehrojami pastiprinajàs ar jaunatsuhtiteem saldateem.

Pahrskatu par kustibàm uſ kara-lauka pehdejàs deenàs dod sekoschas „Kreewu tel. agent.“ telegramas.

No Londones sino: Uſ sauſſemes, pehz kaujas pee Fuischulinas, Japani atspeeduschi Kreewus uſ Simutschenu, kas labi nostiprinata, bet no Japanu posizijàm pahrwaldama. Tamdehk, ka sche ir Daschizao Port-Arturas, un Nutschwangas zełu krustojuma punkts. Ari patei Nutschwangai draud breesmas tapt atschkirtai. Haitschenas satikſmei ar seemeleem nedraud azumirkłî nekahdas breesmas.

No Laojanas sino awisei „Daily Telegraph“, ka diwas Japanu diwisijas, Kuroki wadibâ, nahkuschas 30 werstes no Laojanas austrumôs. Tàs esot bijuschas: gwardijas diwisija un otra, kura bijusi ilgaku laiku nesinama.

Generała Sacharowa ofizielais sinojums wehsta:

19. junijâ issinaja, ko eenaidneeka preekschejàs kolonas no Haipinas apgabala gahjuschas atpakał uſ deenwidus pusi un 14 werstis seemeł-austruma pusê no Senjutschenas nostahjuschàs posizijâ. Senjutschenas stazijâ kahda infanterijas nodała nometusees. Senjutschenas apkahrtnê ir sapulzinata masakais weena Japanu diwisija. Sjujanas apkahrtnê, kà sino, stahwot masakais 50,000 wihru, Dalni aisâ eenaidneeka stahwoklis ir senakais. Tahlaka eeschana uſ Haitschenu naw pamanita.

No Port-Arturas

nesino neko jaunu. Kahda telegrama sino jau wairakkahrrt sinoto: Sadursmes noteek beeschi, Japani eenehmuschi ostas, aplenkschanas rinkis paleek arween schauraks. Japanu galwenà nometne atrodàs 18 werstes no pilsehtas. Diwpadsmit smagee leelgabali usstahditi 15 wersiju attahlumâ.

Par Wladiwostokas eskadres darbibu

peenahkuschas daschas jaunas, bet wehl neskaidras sinas. „Kr. tel. agent.“ sino:

No Tokijas sino awisei „Daily Telegraph“: peektdeen isplatijàs baumas, ka admirals Kamimura eesahzis zeturtdeenas wakarâ ar Wladiwostokas eskadri zihnu, pee kam winsch sawu torpedu laiwu nodału issuhtijis uſ preekschu. Ofizieli par scho gadijumu nesino neko.

Kahda priwatsina wehsta, ka peektdeen Kreewu kara-kugi isbraukuschi starp Jlischimas un Zukischimas salàm. Kamimura, kursch winus redseja 10 juhdses attahlumâ, dsinàs wineem pakał. Kad usnahza nakts, tad Kamimura pawehleja usbrukt Kreeweem. Bet kamehr torpedu laiwas paguwa rihkot sawus aparatus, winas apspihdeja Kreewu staru meteji, pee kam tika uſ winàm 1/4 stundu ilgi schauts. Pehz tam Kreewi nostahja schaut, isdsehsa ugunis un zaur weikleem manewreem pasuda. Kamimura laikam nedsinàs pakał, jo wina sewischkais usdewums ir, apsargat juhras schaurumu.

Zitu isskaidrojumu, kapehz Kamimura naw energiskaki rihkojees pret Wladiwostokas eskadri, dod schahda telegrama:

Londonâ, 4. jul. (24. jun). Eewehrojot to, ka Kamimuram neisdodàs panahkt Wladiwostokas eskadri, jadomà, ka winam nawa peeteekoschi ahtra eskadre, lai waretu sekot Wladiwostokas eskadres manewreem.

Apwainojums par Japanu breesmu darbeem,

kursch tika zelts kahdàs Eiropas awisês, rahdàs Japaneem łoti kehrees pee sirds, sewischki eewehrojot wehl to, ka wini tà jau wisu darijuschi un uſ ruhpigako gahdajuschi par sawangoto un slimo Kreewu kareiwju ustureschanu un kopschanu, lai Eiropa neturetu winus par meschoneem. „Kreewu tel. agent.“ sneedſ schahdu Japanu attaisnoschanàs telegramu (pàr Londoni):

Londonâ, 4. julijâ (21. jun.) Japanu waldiba greesusi wehribu uſ kahdu telegramu no Laojanas, kura parahdijusees Frantschu awisês un kurâ teikts, ka trihs Kreewu eewainotee,

kuri pehz kaujas 20. (7. jun.) uſ Laotanas puſſalas palikuſchi kaujas lauka, tikuſchi no Japanu jahtneekeem moziti. Japanu waldiba tagad iſſinajuſi, ka minetâ deenâ wiſpahrigi naw notikuſi nekahda kauja un ka Japaneem uſkrautâm nezilwezibâm neeſot nekahda pamata.

Par kauju pee Janſchlin aiſas,

kura beiguſees ar Kreewu apkahpſchanos, peenahkuſe, kâ „Kreew. telegram. agentura" ſino, no generalleitnanta Sacharowa generalſchtabam ſchahda telegrama: 21. junijâ pulkſten 1,15 minutês nakti muhſu abas kolonas dewâs uſ Makumenſu un uſ Sinkailingas un Lacholingas aiſu kruſtzeleem iſluhkoſchanas noluhkâ. 1/23 ſahkâs zihna. Wirsleitnanta Gamizka kolona ſaſneedſa jau mineto kruſtzeku un iſſpeeda eenaidneeka ſargu pulzinu, kurſch faſtahweja apm. no weenas rotas. Tai paſchâ laikâ palkawneeka Leſchizka kalona pahrſpehja beſ flintes ſchahweena eenaidneeka preekſchpulkus un tuwojâs Kumirajas kalnajam, ſeſchas werſtis uſ rihteem no Tchawuanas. Par zihnas tahlako gaitu ſino pulka wadonis: Pulkſten 3,55 min., kad muhſejee bij jau pagahjuſchi garam Lidjapuſai, wini uſbruka kahdam ſargu pulzinam un neſkatotees uſ karſtajâm uguunim, pahrſpehja to. Muhſu kolona dewâs beſ ſchauſchanas uſ preekſchu un kaut gan fronte un ſpahrns tika ſtipri apſchaudits, tomehr tuwojâs aiſai uſ 150 ſoleem, kur to ſanehma kuhlinu weidiga uguns. Muhſu preekſchejâs rindas kehrâs pee bajonetêm un iſſweeda Japanus no ſemju uſmetumeem. Aiſa tika eenemta. Tâ ka nu tuwojâs eenaidneeks ar eewehrojameem ſpehkeem no frontes un no ſpahrneem, tad kolonas preekſchneeks, kâ tam agrak bij noteikts, uſſahka atkahpſchanos. Wirsleitnanta Gamizka labâ kolona atſtahja Tchawuanu pulkſt. 2 nakti un dewâs uſ Makumenſu un uſ Lacholingas un Sinkailingas aiſu kruſtzeku. Ari Gamizkim bij jaiſtura ar Japanu ſargu vulzinu bajonetu zihna. Tas tika pa dakai iſnihzinats, pa dakai atſweeſts atpakal, pehz kam trihs Gamezka rotas eenehma norahdito weetu. Leſchizkim atpakal kahpjotees eeſahkâs no Japanu puſes nikna ſchauſchana, tatſchu muhſu kolona atkahpâs pilnigâ kahrtibâ. Weiklais palkawneeks Leſchizkis, kurſch wiſu laiku palika ſawa pulka rindâs, wadija ſawu kokonu ar apbrihnojamu iſmanu un apdomu. Winſch atkahpâs pats pehdejais kopâ ar ſchtaba preekſchneeku kapteinu Serebrjanikowu un adjutantu leitnantu Grigorjewu. Wiſas pee ſchis kolonas peederigas kara-ſpehka nodakas, kâ ari Gamizka trihs rotas rihkojâs ſpiļdoſchi. Muhſu ſaudejumi: palkawneeks Leſchizkis — man peedalitais palkawneeks Poſpelows, wirsleitnants Trachimowſkis, kapteins Salaſews, leitnants Markows, leitnants Latkins, leitn. Dobroſlawſkis, ſchtab. kapt. Polins, leitn. Kurings un wehl daſchi ofizeeri, kuru wahrdus wehlak paſinoſchu tika eewainoti. No apakſchkareiwjeem mehs ſaudejâm kâ kritušchus un eewainotus wairak kâ 200 wihrus."

No ahrſemem.

Neteeſajeet . . .

Teiz, ka grahmatas bagatas wiſadeem iſdomajumeem . . . Tomehr, wisbagatakâ tatſchu dſihwe, ta ſaſchketina tahdus pawedeenus un iſwelk tahdus lihkumus, kureem pat dſihwakâ fantaſija paleek tahlu pakal . . .

Bet — tas naw ſtahſts, tas ir notikums.

Weens no jaunakeem notikumeem Auſtrijâ. Auſtrijâ apgabala preekſchneeks — tas ir amats, kurſch ſaweeno ſewi apmehram aprinka preekſchneeka un gubernatora amatus. Apgabala preekſchneeka rokâs padota adminiſtratimâ pahrwaldiba par leelu apgabalu. Schinis amatôs pa leelakai dakai eezel perſonas no wezas paſihſtamas muiſchneeku kahrtas waj no augſtmaneem un ſawâ weetejâ apgabalâ apgabala preekſchneeka kahrta un perſoniba nepaleek beſ eeſpaida uſ wiſu apkahrtnes dſihwi.

Mürzguſchlagâ ſchaî atbildibas pilnâ amatâ teek eezelts bijuſchais Auſtrijas miniſtrijas ſekretars Herwaijs fon Kirchbergs, — raksta „St. Pet. Wed." koreſpondents no Wihnes. — Kirchbergs ir jauns apdahwinats eerehdnis. Wehl neprezejees. Ari tas preekſch ſinamâm aprindâm ko noſihmê. Energiſkais, apdahwinatais darbineeks parahdija tihri neeerehdneeziſku iſtureſchanos pret ſaweem uſdewumeem un peenahkumeem. Winſch mihleja Stirijas baltôs kalnus, gahdaja par apkahrtnes apkopſchanu. Zekotaju ſkaits, kuri brauza redſet krahſchno apgabalu, ikgada wairojâs . . . Weetejeem eedſihwotajeem nahza pelna, plauka zeriba . . . Herwaijs tika wiſur mihlets un eeredſet. Winam paregoja ſpoſchu — nu, kas ir ſinamu aprindu elks — karjeru . . . Pagahjuſchâ gadâ Mürzguſchlagâ eeradâs baronefe von Lüzows. Ta gadôs naw wairs tik jauna, bet kahda daka daikumam ar gadeem un kalendaru? Kambehl lai Herwaijs paliktu aukſts pret winu. Kas bija ſcht ahrſemju augſtmaneete? No kureenes ta ſche atbraukuſi? Kas bijis winas pirmais wihrs, no kura ta ſchkihruſees? Neweens to neſinaja. Aprinka tantinas lauſija galwu. Bet — ſirdis tahdas leetas nepraſa . . . Ziti redſeja: wina bij aſprahtiga, waloda ſchkiltin ſchkihla dſirkſteles, winas iſtureſchanâs tik zehla un zeenibas pilna, ka tur neneeka newareja pahrmeſt. Un Herwaijs darija, ko allaſch tahdôs gadijumôs dara — apprezejâs . . . Apkahrteja ſabeedriba bij kâ ar aukſtu uhdeni apleeta. Zik aprehkinu tâ bij iſjaukts . . . Un galu galâ — wiſu ta buhtu peedewuſi, bet to, ka jaunais pahris dſihwoja laimigi, to wina newareja peedot.

Un nu ſahka kuſtetees nomales ſabeedriſkâs dſihwes daudſgalwainais puhkis — aprunaſchana, pakas, tenkas. Sahka teeſat . . . Ko ween jaunajai kundſei nelika wirſû apkaitinatâs meitu mahtes, kuras wiſas bij zerejuſchas uſ weenu ſnotu . . . Iſſkaidroja un iſoda, ka Herwaija kundſe bijuſi — weenkahrſcha klaidone, ja ne atklahta ſeeweete. Sawas jaunibas gadôs ta bijuſi aktriſe. Neſin zik reiſ jau bijuſi laulajuſees ar wihreem... Un zik nu wainu newar atraſt, kur jaiſpoſta kahda ſirſchu faſkana, kahda dwehſeku weeniba.

Kas ſin? Warbuht Herwaijs ari daudſ ko ſinaja par ſawas ſeewas pagahtni. Warbuht wina pate tam daudſ iſteiza? Bet — ta mihleſtibas augſta wara, ka wina aiſmirſt, peedodot . . . Tikai aprunaſchanas tahrps negribeja rimtees, kamehr nebij faehſts laimes roſâ ahbols. Beſ miteſchanâs ſchis tahrps iſſpkahwa ſawu gifti un grauſa tahkak un tahkak. Beidſot leeta nogahja tiktahl, ka von Herwaija kdſi tihri atklahti ſahka apwainot, ka ta — zita wihra ſeewa.

Von Herwaijs newareja to wairs paneſt. Winſch juta, ka dubku un netihrumu wilnis, kas agrak ſkalojâs tikai lihdſ kahjâm, vazekâs arween augſtak un draud winu apriht . . . Winſch panehma atwalinajumu. Bet jau pehz daſchâm deenâm notika kas negaidits . . . Un atkal weens jauns peerahdijums wairak par to, zik maſ mums wehl tâs augſtakâs mantas, ko ſauz par — zilweku mihleſtibu.

Pa tâm deenâm, kamehr winſch bij bijis projam — wina ſeewa bij — areſteta. Apzeetinata wisrupjakâ, wiſpraſtakâ kahrtâ. Un wehl tikai diwi nedekas preekſch tam Semmeringas dſelſzeku jubilejâ wina bij eenehmuſi pirmo weetu, peenehmuſi weeſus, to ſtarpâ — Auſtrijas miniſtrus. Un tagad ar weenkahrſchu poliziſtu nowed uſ wokſalu, lai no tureenes aiſweſtu uſ Wihni. Pa eelu ejot — kaudis to apmehda un tikko nenomehtâ — akmineem. Zeetumâ to ſaſloga kopâ ar kahdu eelas ſagleni, bet — lai kodeens buhtu jo ſahpigaks — wiſu dara to atklahti ſinama. Herwaijs ſaprot — tas ir wina eenaidneeku darbs. Ja ar teeſcham buhtu bijis eemeſls wina kundſi areſtet, tad areſteſchana wareja notikt gluſchi zitadôs apſtahkkôs. Winam newareja peedot wina laimi ar ſkaiſto ahrſemneezi . . .

Un to paſchu nakti iſmiſumâ waj mihleſtibas ſahpês — kas to lai iſſchkir, — von Herwaijs noſchaujâs . . . Ja, nu apkerâs gan „godigâ" ſabeedriba, ka klatſchots par daudſ. Bet kas pagalam, preekſch ta wairs ſchi atſihſchanâs neka nepalihdſ . . . Behru deenâ von Herwaiju pawada milſums kauſchu, uſ birgeku nameem teek iſwilkti ſehru karogi . . . to paſchu birgeku, kas kâ ſemeswehſchi ſawu gifti no wiſeem tſchuhkſlajeem tam ſpkahwa wirſû . . .

Un par ko . . . Teeſas iſnekleſchana tikai war apwainot, bet ne peerahdit, ka Herwaija kundſe teeſcham ſawâ jaunibâ weduſi weeglprahtigu dſihwi, bijuſi wairak reiſ laulata un ſchkihruſees, daudſ zekojuſi, reiſêm dſihwojuſi wiſaugſtakâs aprindâs, reiſês pawiſam lejâ . . . Bet — to newar leegt ari winas pretineeki . . . Pehdejâ laikâ wina bijuſi ſeeweete beſ wainas un pahrmetumeem . . . Warbuht — wina juta peezelſchanâs preeku, jo tikai tas, kas ir kritis, to war juſt, un naw puteklu, kurus ſeeweetei newaretu mihleſtiba noſkalot . . .

Bet nu wiſs par wehlu. Wina gribeja peezeltees — zilweki, kuri turâs tik labi, tihſcham tai meta akmeni ſem kahjâm un kad ta, pehdigi tad zaur winu wainu galigi pakritis, tad wini rahdis ar pirkſteem un galâ atkal paliks tee labi . . .

Neteeſajeet . . .

Zik tuwu ſchis wahrds uſ muhſu mehles un auſſis, bet zik tahlu no muhſu ſirds... Waj naw kahda, kas tur to mums eeraksta ugunigeem, neiſdſeeſtoſcheem burteem? Zik maſak tad buhtu ruhktuma, zik wairak mihleſtibas wirs-ſemes.

Von Herwaija kundſe, tâ ka winas dokumenti naw atraſti kahrtibâ, tikſchot ſaukta pee teeſas. —

„Sabeedriba nepeedod pagahtni," — pabeidſ Kreewu laikraksts. „Ar negantu eekoſchanos ta rokâs pa pagahtni un, ja atrod tur kahdus pahrkahpumus pret ſaweem birgeliſkeem jehdſeeneem, tad tahdu ſabeedribas lozekli teeſâ un iſſtumj no ſawa widus . . ."

No Japanas. Markiſa Ito runa. Markiſs Ito, kâ Peterburgas Kreewu laikraksti ſino, Tokijâ, Japanas finantſchu aprindâs turejis runu, kurai peegreeſch leelu wehribu un daſchadi apſpreeſch. Markiſs Ito ir weens no Japanas tagadnes eewehrojamakeem wihreem un wina wahrdam ir ſwars neween Japanâ, bet ari ahrſemês. — Japana, — tâ markiſs iſſazijees — bijuſi ſpeeſta kertees pee eerotſcheem, pirmkahrt paſchaiſſtahweſchanâs un paſchuſturas dehl, otrkahrt — dehl prinzipa — lihdſigas teeſibas un preekſchrozibas wiſeem.

Par kara gala iſnahkumu wehl neweens neka ſkaidri neſinot. Weens katrâ ſinâ ir ſkaidrs: ka preekſch laimiga iſnahkuma wajadſiga Japanu firſniga lihdſdarbiba un ſaſkana ſtarp tâm eeſtahdêm, kuru rokâs atronâs politiſkâ wara un kuras duhſchigi aiſſtahw muhſu karogu godu un ſtarp Jums, zeen. kgi, tâ markiſs teizâs uſ naudas wihreem — kâ eedſihwotaju turigâs ſchkiras aiſſtahwjeem, kurai peenahkâs dot lihdſekkus preekſch kara weſchanas. Tapehz es zeru, ka Juhs neatnemſat ſawu palihdſibu teem, kuri azumirkli ir aizinati wadit muhſu ſemes likteni un doſeet muhſu kara-ſpehkam eeſpehju, turpinat karu ar nemaſinatu ſparu beſ behdâm par finantſchu ſtahwokli.

Ja apſkatamees paſaulê, tad newaram aiſlaiſt garam nepamanitu, ka ſchinî karâ muhſu puſê ſtahw ar ſawu lihdſſuhtibu ziwiliſetu tautu eewehrojama daka. Tam ir daſchadi eemeſli. Pirmais eemeſlis beſ ſchaubâm ir muhſu keiſara politikas pamati, kurus winſch no reformu laikeem ir peenehmis. Kad 40 gadus atpakal es pirmo reiſi biju Eiropâ, neweens, iſnemot nedaudſas perſonas, neka neſinaja par Japanu. Bet tagad muhſu ſeme peewelk wiſas ziwiliſetâs paſaules eewehribu. Ka mehs tik ihſâ laikâ ſaſneedſam tahdus panahkumus, tas iſſkaidrojams zaur to, ka par reformu pamatu lika tautas attihſtibu.

Tahlak markiſs Ito aiſrahdija uſ keiſara un wina palihgu puhlineem, uſ apdahwinatu Japanu aiſſuhtiſchanu uſ Eiropu, uſ Eiropas ſinibu wihru ataizinaſchanu uſ Japanu, uſ Eiropas walſts eetaiſchu un kulturas eeweſchanu, uſ ſeodalas kahrtibas atzelſchanu un labakas kahrtibas eeweſchanu. Otrs eemeſls, kapehz ziwiliſetâ paſaule juht mums lihdſ — tâ turpinaja Ito — ir muhſu peeklahjiba, kuru eewehrojam ſatiſſmê ar zitâm tautâm un kura ir ſihmiga preekſch muhſu waldibas politikas. Mehs uſnemamees wiſus ſtarptautiſkus peenahkumus, bet nekad nedomajam aiſkahrt kahda teeſibas.

Bet kahdi eemeſli ari nebuhtu ſweſchu tautu lihdſſuhtibai, tas fakts ween, ka wina paſtahw, mums dod jaunus ſpehkus un ſparu ſchaî leelakâ zihnâ, kuru nahkâs iſturet Japanai, kamehr wina paſtahw. Mums labi jaeewehro ſchis moraliſkais pabalſts un mums jadara wiſs, lai iſrahditos wina zeenigi.

No Afganiſtanas. Iſ Teheranas telegrafê, ka tur ikdeenas nomirſtot ar **koleera ſehrgu** 60 lihdſ 100 zilweku.

No Anglijas. Leela kuga nelaime. No Londonas telegrafê, ka Dahnu twaikonis „Nord", kurſch kapteina Grundeka wadibâ weda no Kopenhagenas uſ Nujorku Danu, Sweedru un Norwegeeſchu aiſzelotajus, ar kuga kaudim kopâ 800 perſonas, uſſkrehjis 29. (16.) junijâ pee Rokal ſalas uſ klints un eeſahzis ahtri pilditees ar uhdeni. Juhrneeki nolehma ſewi uſupuretees, lai glahbtu ſeewas un behrnus. No peezâm, ar kaudim pahrpilditâm laiwâm turejâs tikai diwas, ar 27 zilw., wehtraina laika dehl wirs uhdens. Brauzejus uſnehma pehz 24 ſtundâm kahds Anglu ſweineeku kugis. Wiſi ziti gahjuſchi bojâ. —

No eekſchſemem.

No Peterburgas. Originels ſeedojums. Neſen miruſchâ walſts padomes lozekla, generala Puſirewſka weenigâ meita un mantineeze, tagadejâ Wtſchewainowa kundſe, pahrdewuſi uſ winas nelaika tehwa ſchkirſta un kapa noliktos wainagus, par kureem dabujuſi apmehram 1000 rubkus, kurus ſeedojuſi eewainoto waj kritušcho kareiwju dſimtâm par labu. Tapat ari ſawa tehwa ordenus, ſwaigſnes un ordenu lentes, kahdus 30 gabalus ſkaitâ, wina ſeedojuſi tam paſcham noluhkam.

— **Wiſaugſtaki pawehlets:** 1) daſchas Peterburgas kara apgabala karaſpehka dakas ar tâ peedalitâm zitu kara apgabalu karaſpehka dalâm ſarihkot kara gatawibâ; 2) tahlo auſtrumu karaſpehka paſtiprinaſchanai nolemtâs karaſpehka dakas paſtiprinat, kâ ari daſchas ihpaſchu karaſpehka ſchkiru, militarmedizinas un reſerwu nodakas jaunas faſtahdit. Keiſara Majeſtate nolehmis 100,000 rubkus dot to perſonu pabalſtiſchanai, kuras Maſkawâ un apkahrtnê zeetuſchas zaur auku.

— **Aktiwâ deeneſtâ pawehlets eeſaukt ſchahdus reſerwes kareiwjus:** no Jurjewas aprinka Widſemê, no Reweles un Weſenburgas aprinkeem Igaunſemê un no daſcheem Peterburgas, Pleſkawas, Nowgorodas, Tweras, Maſkawas un Tulas gubernu aprinkeem, kâ ari daſchas apakſchkareiwju kategorijas, kuras bija atliktas: no Maſkawas, Wladimiras, Niſchnij-Nowgorodas, Tweras, Kaſanas, Permas, Wjatkas, Simbirſkas, Kijewas un Poltawas gubernâm.

— **Par Somijas generalgubernatoru** eezelts agrakais Harkowas gubernators knaſs Obolenſkis.

No Semjonowſkas aprinka. Satrizinoſchs gadijums ſche notizees neſen atpakal. Kahdas gimenes tehws un mahte aiſgahjuſchi darbâ un atſtahjuſchi mahjâ ſawas meitenes, no kurâm jaunakajai bijuſchas tikai 2 nedekas. Ahrâ uſ eelas rotakojâs ziti behrni. Maſâ laſtonu gadu wezâ aukle mehginaja apmeerinat mahſinu, kura bij ſahkuſe raudat, bet nelihdſeja ne ſchuhpoſchana, ne klauſinaſchana, ne knupits. Tad aukle ſaſkaitâs, panehma mahſinu, aiſneſa to aiſ mahjas uſ dſiku bedri un eemeta uhdenî. Pehz tam wina gahja pee maſajeem rotaku beedreem. Waram eedomatees wezaku ſahpes un iſmiſumu, kad tee dabuja par ſawu mihluka nahwi dſirdet. Un naw wehl ſinams, ka tas wiſs beigſees, jo meiteni jau nu gan teeſas preekſchâ neſauks, bet wiſi to ſaukâ par „dwehſeku peſtitaju", kurſch wahrds tai gan buhs janeſ wiſu muhſchu.

Widſeme.

No Rigas. Rigas pilſehtas walde nolehmuſe ari ſchogad iſdot wairakſolîſchanâ nodoklu nemſchanas teeſibu uſ Rigas-Jelgawas ſchoſejas. Iſdoſchana notiks pilſehtas ekonomijas waldê 30. junijâ ſch. g. Teeſibu laiks noteikts uſ weenu gadu, ſkaitot no 16. augusta ſch. g.

— **Karâ eewainotus,** kahdus 80 kareiwjus atwedſchot ſchajâs deenâs uſ Rigu un ahrſteſchot ſchejeenes kareiwju ſlimnizâ.

— **Preekſch jaunzelamâs Kruſta baſnizas** eſot ſawahkts jau tik daudſ naudas, ka to drihſumâ wareſchot eeſahkt zelt.

— **Kugneezibas beedribai „Auſtrai"** bij pagahjuſchâ nedekâ pilna ſapulze, kurâ pehz agrakâm pahrrunâm apſtiprinaja gada pahrſkatu. Tahlak apſtiprinaja beedribas mantas nowehrteſchanu, pehz kuras teem beedreem, kuri ſchogad iſſtahjâs, iſmakſajams 41 rublis no ſimta. Nolehma, pamaſinat iſdewumus preekſch direkzijas no 1800 uſ 1500. Beedreem, kas ſchogad wehlâs iſſtahtees, japeeteizâs pee direkzijas lihdſ 1. auguſtam.

— **Intſcheem nedeenas.** Puikas Maſkawas preekſchpilſehtâ tſchakli ween nodarbojotees ar kaku guhſtiſchanu. Saguhſtitos kakus tee pahrdodot Tſcherpowſka ſwehrnizai pee Leelâ Kriſtapa, kur tos iſleeto ſwehreem par baribu.

— **Rigas-Orlas dſelſzeka telegrafiſtu ſkola.** Skola atrodâs Rigâ, Romanowa eelâ 54, bet peeteikſchanâs jaeeſneedſ Rigas-Orlas dſelſzeka telegrafa waldê Rigâ, Berga baſarâ. Luhgumi eeſneedſami lihdſ auguſta beigâm un teem japeeleek apleeziba no tâs ſkolas, kuru luhdſejs beidſis, kruſtama ſihme un baku poteſchanas ſihme. Pee eeſtahſchanâs praſa pilſehtas ſkolas pilna kurſa ſinaſchanas, bet peenem ari draudſchu un dimklaſigu tautas apgaiſmoſchanas miniſtrijas ſkolu pilnu kurſu beiguſchos. Sewiſchku wehribu greeſch uſ glihtu un ſkaidru rokrakſtu un uſ Europas- un Aſijas-Kreewijas geografijas ſinaſchanâm. Ar Kreewijas ſemes karti jabuht ſihki paſihſtamam, ſihmejotees ſewiſchki uſ pilſehtâm un dſelſzeleem. Kreewu walodâ japrot rakſtit beſ ortografiſkâm kluhdâm. No geometrijas jaſina teoretiſkâ daka beſ peerahdijumeem. Ari elementarſihmeſchana jamahk. Skolu paraſts eeſahkt ſeptembrî waj oktobrî.

No Limbaſcheem. Uſaizinajums. 1902. g. laikrakſtês porahdijàs uſaizinajumi, eeſtahtees toreiſ kà no Waldibas apſtiprinatâ ſabeedribâ ſem wahrda „Baltijas ſtrahdneeku artels", kurôs arteła beedreem apſolija koti labas weetas, un tika runats no paſakainas nahkotnes. Pateizotees wilinoſcham uſaizinajumam, daudſi eeſtahjàs minetâ ſabeedribâ un ari eemakſaja ſawu dalibas naudu. Tà ir pagahjuſchi wairak kà diwi gadi, bet minetâ ſabeedriba nekur uſ preekſchu neteek un tikai dſirdamas ſuhdſibas no beedru puſes par pagaidu waldi, kura ſagrahbuſi wiſu waru ſawâs rokâs un neleekas nemaſ ſawâ beſdarbibâ trauzetees. Lai ſchahdai nebuhſchanai daritu galu, uſaizinaju wiſu ſabeebribas lozekkus, iſſazit ſawas domas, 1) waj ſabeedribu wehl turpinat un iſwehlet zitu waldi, 2) jeb weenkahrſchi winas dariſchanas likwidet, lai lozekki tiktu pec ſawas naudas, un 3) pahrgroſot ſtatutus, eeſahkto leetu turpinat, eewehrojot, ka tahda ſabeedriba preekſch Latweeſcheem buhtu no leela ſwara un buhtu gan wehrta, ka preekſch winas intereſejàs. Sawas domas luhdſu iſſazit wehſtulês, kuras adreſejamas: Limbaſchôs, Pauzit kga grahmatu tirgotawâ ſem K.

No Aumeiſtereem. 25 gada amata ſwehtkus, 3. junijâ noſwehtijis ſchàs draudſes ſkolotajs un ehrgelneeks Joſuus kgs. Aumeiſtereeſchi paſneeguſchi gawilneekam ſkaiſtas balwas. Beſ tam gawilneeku apſweiza dſeeſmu ſkanâm wina pateizigee audſekni, draugi un amata beedri.

No Walkas. Nekreetnis nedarbs. 12. junijâ atrada 2½ werſtes no Walkas II. ſtazijas un Walkas-Stukmanu ſchaurſleeſchu dſelſzeła lihnijas kahdas 10 aſis no weetas nobehrtas ar maſakeem un leelakeem akmeneem. Brauzeena waditaju uſmanibai pateizotees, wilzeenu iſdewàs laikâ apturet. Par ſcho gadijumu tika tuhlin ſinots ſchandarmerijai, kura uſſahka iſmekleſchanu. Naw leeki aiſrahdit, zik poſta tahdi puſauguſchi gana puikas ar ſaweem nedarbeem war nodarit gan ſaweem wezakeem, kuri ar ſawu mantu atbilgi par ſaudejumeem, gan paſchi ſewim, jo war krist bahrgâ ſodâ, gan ari brauzejeem, kureem tak apdraudeta dſihwiba.

Kurſeme.

No Leepajas. Leelaka eelauſchanàs ſahdſiba, kà „Lib. Zeitung" ſino, iſdarita no 18. uſ 19. juniju Schkuhnu eelâ Falk, Knie un komp. pretſchu noliktawâ. Schinî noliktawâ tika uſglabatas iſzełotaju mantas lihdſ kugu prombuhſchanai. Sahdſibu atrada 19. junijâ, kad firma atwehra noliktawu, lai tur eeweetotu jaunas mantas. Jadomà, ka ſagłu bijis wairak. Sagłi eelauſuſchees pa jumtu.

— **Kahda paſaſcheera behdigais gals.** Uſ twaikona „Romnij" bij kahds jauns zilweks eelihdis ogłu telpâs, kur tas wehlak pehz telpu noſlehgſchanas noſmazis. Kugis bij jau nobrauzis 150 juhras juhdſes, kad kurinatajs ogles grahbdams atrada lihki. Tà ka lihkis nepeedereja pee kuga kaudim, tad kapteins lika tuhlin braukt atpakał uſ Leepaju. Iſrahdijàs, ka nelaimigais ir 21 gadu wezais Ruzawas pagaſta łozekłis J. Sch.

Wiſaugſtaka pateiziba: „Sirſnigi pateizos wiſeem par iſteiktàm juhtàm un par dahwinajumeem" iſſludinata „Wald. Wehſtn.": Wez-Auzes ſaweeſigai beebribai, Dignajas dſeedataju beebribai un Sakàs muiſchas krahj-aiſdewu kaſes, dſeedataju, pahrtikas un ſawſtarpigai ugunsapdroſchinaſchanas beebribàm, Jelgawas lauksaimneeku beebribai un Krahj-aiſdewu ſabeebribai pee tàs, Kuldigas Latweeſchu ſaweeſigai beebribai un Baldones draudſes beſmakſas kauſchu bibliotekai.

No Bauſkas aprinka ſeemeleetrumeem. Druwu ſtahwoklis. Ahbolina płauja gan uſſahkta, bet ne ar to ſparu, kà tas paraſts. Weens domà: lai paaugàs wehl, otris: warbuht, ka pehz Jahneem buhs labaks laiks, jo tagad nepaeet gandrihſ neweena deena, kur paſtipris leetus nenolihſt. Ahbolina druwas ir notak wahjas un iſdos, ja daudſ, puſi no pehrnejàs raſchas. Pławâs ſahle ir ſanehmuſees augſchanâ un no tàm wehl war ko zeret. Waſarejas ſehjumi attihſtàs gauſi, pee kam gan wainigas wehſàs naktis. Waj no kartupeku druwàm ko mantoſim, ir wehl jautajums. Gadeem ap ſcho laiku ſem lakſteem atrada jaunus kartupeķus, kur ſchogad tikko lakſti ſahkuſchi attihſtitees.

P.

Kurſemes ſemneeku eeſtahſchu rakſtweſchu ſawſtarpigà palihdſibas beebriba. Jaundibinamàs rakſtweſchu palihdſibas beebribas ſtatuti ir paraſtiti no Kurſemes ſkrihwereem un tagad, 18. junijâ, Dobeles (Jelgawas) aprinka ſemneeku leetu komiſars ſtatutus lihdſ ar luhgumu ſtahdija preekſchâ Kurſemes gubernatora kgm dehł apſtiprinaſchanas no peenahzigas puſes. No Kurſemê eſoſcheem 225 pagaſteem luhgumu un ſtatutus paraſtijuſchi 188 pagaſtu rakſtweſchi, 10 komiſaru un 5 ſemneeku wirſteeſu rakſtweſchi; pawiſam paraſtiti no 203 ſemneeku eeſtahſchu rakſtweſcheem. Pahrejo 37 pagaſtu rakſtweſchi ari nebuhs iſpalikuſchi ar ſaweem paraſteem, warbuht ar nedaudſeem iſnehmumeem, tikai tadehł, ka naw atraduſchi par puhlina wehrtu eeraſtees dehł paraſtiſchanas, bet gan pa leelakai daļai aiſ ſwarigakeem un nenowehrſchameem kawekkeem, kà to ſinu no Dobeles aprinka. Kà redſams, dibinamà beebriba ir atraduſe wiſpahrigu peekriſchanu.

Dobeles komiſara
rakſtwedis Schleiters.

Jehkabmeeſta Lauks. Beed. ſarihkos no 18.—29. julijam, ja dabùs waldibas atwehli, ſem Jelg. Lauks. Beed. peenſaimneezibas inſtruktora wadibas peenſaimneezibas kurſus, ar tahdu pat programu, kà Kalnamuiſchâ un zitur Jelgawas apkahrtnê. Peeteikſchanos peenem J. Stukuls, uſ adreſi: M. Крейцбургъ Витеб. губ.

No Aiſputes. Par Aiſputes pilſehtas notaru eezelts Aiſputes-Grobinas krepoſtnodaļas eerehdnis Kontowſkis.

No Jelgawas.

Wina ekſelenze Kurſemes gubernators, kà „Kurſ. Gub. Aw." ſino, peenem amata dariſchanàs, luhdſejus un perſonas, kas wehlàs ar to runat, otrdeenàs un peektdeenàs no pulkſten 11½ lihdſ 1 deenâ, treſchdeenàs un ſeſtdeenàs — no pulkſten 10 lihdſ 12 deenâ, iſnemot ſwehtku deenàs.

Kurſemes ewang.-lut. draudſchu generalſuperintendents, Ottos Pancks, kà „Kurſ. Gub. Aw." ſino, neweſelibas dehł atwakinats uſ diwi mehneſcheem uſ ahrſemèm.

Jelgawas (Latweeſchu) weetejai Sarkanà Kruſta Beebribas Komitejai eenahkuſchas ſchahdas dahwanas:

Pehz liſtes № 77.

Daw Weinberg 1 r., A. Weinberg 1 rbl., O. Weinberg 50 k., Anna Kopaſchewſka 20 k., Helena Schomkaja 50 kap., D. Sihwert 50 k., L. Sihwert 50 k., D. Weinberg 50 kap., L. Kraul 10 k., S. Blauberg 1 rbl., A. Tataranaka 15 kap., A. Mirontſchik 15 k., J. Biſtrup 15 k., D. Guſler 10 kap., G. Waller 50 k., J. Uhdre 50 k., J. Lihns 25 k., T. Grinberg 20 k., L. Lihns 1 r., S. Petrika 10 kap., J. Steinman 50 k., J. Keller 50 k., J. Ermin 20 k., K. Daujat 10 kap., K. Lawinowſka 10 k., L. Buſch 50 k., L. Winiżki 15 k., K. Putrin 5 k., J. Friſchman 15 k., A. Straufsman 50 k., J. Schrader 20 k., L. Wilemſon 5 kap., L. Munter 50 kap., L. Munter 50 k., S. Olſchtein 5 kap., M. Peterſon 45 kap., A. Petrenas 10 k., A. Streiman 50 k., A. Timbors 50 kap., K. Timbors 1 r., K. Koſchkin 1 r., K. Gramkau 1 r., L. Brauer 15 k., L. Kuhm 50 k., L. Strauchmann 10 k., K. Redal 30 k., J. Erz 23 kap.

Wiſjaunakàs ſinas.

Krewu telegram-agentura.

Peterburgâ, 23. junijâ. Wiſaugſtaki pawehlets papildinat ſloti kara oſtàs Baltijas un Melnâ juhrâ. Tamdehł jaeeſauz wehl neeeſauktee flotes reſerwiſti no wiſàm Eiropas-Krewijas gubernàm, iſnemot Orenburgas un Somijas gubernas. — Uſ wiſpahrejâ kara deenaſta likuma pamata eeſauks kara deenaſtâ armijas un flotes papildinaſchanai, ſchogad 447,302 rekruſchus.

Peterburgâ, 22. junijâ. Generalleitnanta Sacharowa telegrama generalſchtabam: Naktî uſ 19. jun. eenaidneeks atſpeeda deenwidôs no Gaitſchu muhſu ſargu pulku labo ſpahrnu atpakał. Bet 20. jun. muhſu jaunpeenahkuſchee ſpehki eenehma Guantſjatunu no jauna. Pehzpuſdeenâ eenaidneeka kolona, 2 bataljonu ſtiprumâ, 6 maſchinu leelgabaleem apbrunojuſès, dewàs uſ preekſchu. Bet wehlak nahza atkal winas atkahpſchanàs uſ Senjutſchenu, pee kam muhſu jahtreeki winai dſinàs pakał, lihdſ winas preekſchpulkeem, kas ſtahweja ſtipri apzeetinatâ weetâ. Galwenee eenaidneeka ſpehki tagad ſalaſàs ap Wandjapudſu. Zaur iſluhkoſchanu iſſinats, ka eenaidneeks apzeetina Dalina aiſu.

Nutſchwangâ. Abu pretineeku armijas ſtahw tuwu weena otrai preti.

Tientſinâ. No 14. jun. ſahkot, Japanu eſkadra iſzełł Dalnijâ kara-ſpehku Port-Arturas pehdejai ſturmeſchanai. **Iſſchkiroſchus iſnahkumus uſ ſauſſemes pee Port-Arturas ſagaida nahkoſchàs deenàs.**

Tokijâ. Wladiwoſtokas eſkadra atkal nogremdejuſi daſchus Japanu tranſporta kugus. (Ari telegrama no Laojanas ſino par kahdu jaunu juhras kauju, kurâ Wladiwoſtokas eſkadre dabujuſi wirſroku. Tuwaku ſinu truhkſt.) Pehz ſinàm no Nutſchwanas, Kreewu armijas deenwidus poſizijas atrodàs netahl no Gaitſchu. Generała Kuroki kolona tuwojàs Tantſchijai, 20 werſtes no ſwarigâ widus punkta — Daſchizajas ſtazijas. Sagaida, ka Kuroki raudſis pahrtraukt Kreewu armijas lihniju uſ ſeemeleem no Gaitſchu. **Neſkatotees uſ leetu, Japani duhſchigi dodàs uſ preekſchu.** — Kuropatkins paſtiprinajis ſawus ſpehkus pee Daſchizajas ar 30,000 wihru. — Kuroki eenehmis Motienlinas un Finſchuilingas aiſas, neatrodot preteſtibas. Armijas galwenais faſtahws dodàs tahlak uſ reetumeem, apgabalâ ſtarp minetàm aiſàm un Laojanu.

Par notikumeem uſ kara lauka 24. junijâ wehl peenahkuſchas ſchahdas „Kr. tel. ag." telegramas.

Londonâ. Scheſeenes Japanu ſuhtneeziba iſſludinaju ſi ſchahdu telegramu: Generalis Kuroki ſino: Pirmdeen agri 2 Kreewu infanterijas bataljoni, ſegti no beeſas miglas, uſbruka muhſu preekſchpulkam pee Modulinas aiſas. Pehz iſmiſuſchas zihnas ar bajonetèm, atſpeeda muhſejee eenaidneeku atpakał un dſinàs tam pakał 4 juhdſes uſ reetrumeem. Mehs ſaudejàm 15 krituſchus un 30 eewainotus, ſtarp pehdejeem 1 ofizeers. Kreewi atſtahja kaujas laukâ 30 krituſchus un 50 eewainotus.

Baſnizas ſinas.

Leepajas Sw. Annas baſnizas draudſes ſinas no 14. lihdſ 20. junijam. Uſſaukti: Klahws Spruhde ar Madi Emilijn Minnu Grawe; Martinſch Kembergs ar Mariju Jurjan; Jehkabs Burgis ar Anlihſi Lorenz; Jahnis Zukurs ar Annu Preiſs; Pehters Waranowſkis ar Margreetu Simbak. Laulati: Jahnis Kriſtapſons ar Ewelini Lihſi Grenzmann; Janis Friedrichſons ar Lihbu Milſer; Toms Timbra ar Gehdu Tſchirkſche. Miruſchi: Line Menke 48 g. w.; Barba Pratz 63 g. w.; Ottilie Klok 7 m. w.; Andreis Jehkabſons 1 g. 1 m. w.; Andreis Anus 8 g. w.; Made Rihſchmit 24 g. w.; Indrikis Hermanſons 64 g. w.

Deewkalpoſchana ſwehtdeen 27. junijâ Sw. Annas baſnizâ pulkſt. 9 no rihta.

Mahzitajs **Schoen.**

Wehrtspapihru zenas Rigas birſchâ.

Rigâ, 22. junijâ 1904. g.

	Pirzeji:	Pahrdeweji:
4% walſts rentes no 1894. g.	—	91
4% ſelta aiſn. 1.—4. iſ. no 1889./1890. g.	135	—
4% „ „ 5. „ „ 1893. g.	135	—
4% „ „ 6. „ „ 1894. g.	135	—
4% konſol. dſelſzeła aiſnehm.	135	—
4% Rigas-Dwinſkas dſelſzeła obligazij.	—	—
4% Dwinſkas-Witebſkas „ „	168	—
4% Orlas-Witebſkas „ „	168	—
4½% Rigas pilſehtas namu kihl. ſihmes	94	95
5% „ hipot. beedr. kihlu ſihmes wezàs	99½	100½
5% „ „ „ „ „ jaun.	99½	100½
4½% „ „ „ „ „	93	94
5% Widſemes pilſ. hipot. beedr. kihlu ſihmes	—	—
4½% Kurſemes „ „ „ „ „	—	90
4½% Widſemes kihlu ſihmes	96	97
4% „ „ „	88	—
4½% Kurſemes „ „	98	99
4% „ „	90	91
4% Igaunijas kihlu ſihmes	—	—
4½% Rigas pilſehtas obligazijas	—	95½
Rigas kommerzbankas akzijas	236	—

Wehſtules un atbildes.

L. O. Leepajâ. Papihru kurwî. Naw leetojami. **Schenbergeetim.** Truhkſt ihſtà wahrda un adreſes. Papihru kurwî. **Wiſbulim.** „Seedonis" beſ ſeedeem. Neder. Mums naw eeſpehjams dot płaſchakus iſſkaidrojumus uſ wiſeem neezigeem eeſuhtijumeem, kamdehł tee neder.

Iſdewejs un redaktors: **Dr. Bielenſtein.**
Redaktors: **J. Weiſsmanis.**
Дозволено цензурою. Рига, 23 го іюня 1904. г.
Drukats pee J. V. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Dr. Beełajews
runajams **dſemdeſchanas palihdſibâ, ſeeweeſchu ſlimibàs** un **wenerifkàs ſlimibàs**
otrdeenàs un peektdeenàs no pkſt. 9—11 pr. puſd., 4—6 pehz puſd.
Jelgawâ, Sakajà eelâ № 23.

Sobu ahrſts Zinowsky
Jelgawâ, Paſta eelâ № 1.
Runajams pa waſaru tikai darba deenàs no 9—1 un 3—5.
Geleek mahkſligus ſobus.

Aiſzełoju
no 1. julija lihdſ 5. auguſtam.
Pa to laiku **azuklinika** diakoniſu namâ **buhs ſlehgta.**
Dr. barons L. v. d. Oſten-Sacken.

Wislabakos
petrolejas kehkus „Juwel"
un
„Velox"
peedahwà
Mag. J. Hertela
apteek. preekſchu pahrdotawa
Jelgawâ Paſta eelâ № 13.

Sludinajumi.

Jelgawas Laukſaimneezibas Beedribas
Krahſchanas un Aiſdoſchanas Sabeedriba.
(atklahta februarî 1900. g.).
Jelgawâ, Katoļu eelâ Nr. 19.
31. maijâ 1904. g.
Droſchibas kap. 110,225 r. 73 k., neeerehk. 1047 beedru garantiju.
Bilanze ſwahrſtàs ap **765,580** rub. **34** kap.

1) **Par noguldijumeem** makſà par gadu **6%**, ſkaitot no noguldiſchanas deenas. Par **ſchiro-noguldijumeem** makſà **2%**.
2) Par **aiſdewumeem** nem **6½—8%** par gadu. Peeprasijumus iſſpreeſch pirmdeenàs.
3) **Kantoris atwehrts** ik darbadeenas no pulkſt. 10—2 deenâ.
4) Beedri war buht **abeju dſimumu perſonas,** kà ari ſabeedribas un arteli.
5) Noguldijumi un aiſnehmumi ir **ſwabadi no krona nodokleem.**

Walde.

Jelgawas
kurlmehmu eeſtahde.
Jaunu audſeknu peenemſchana notiks **9. auguſtâ ſch. g.**
Peeteikſchanàs pee direktora
G. Migge.

Tſchuguna kapu kruſtus,
ſahkot no 5 rbl.,
peedahwà
Ofkara Saddes maſchinu fabrika,
Jelgawâ, Lilienfelda eelâ № 31.

Jaunas **Skotu**
taukuſilkes
peedahwà
Fr. Weidemanis,
Jelgawâ.

Sahle
iſnomajama pa puhraweelai no „Jaunàs pławas" 29 puhrw. leelas un „Kihłaptawas" 23 puhrw. leelas, Jelg. tuwumâ. Peeprafit Araju mahjàs pee **Jahna Araja.**

Weloſipedi „Baltica"
ir labi.
Schujmaſchinas „Baltica"
ir labas.
J. Kronbergs, Rigâ
Kungu eelâ № 28.

Aiſputê.
Wezuwezais weikala **lokals** lihdſ ar dſihwokli tuhlit **iſnomajams** Leepajas eelâ № 79. Tai paſchâ mahjâ ir ari eebrauzama weeta. Peeprafams pee **Johanas Meike Michelſon,** turpat.

Kuldigâ.
Peenem paſtellejumus
uſ
Latweeſchu Awiſèm
J. Roſenſteina
grahmatu pahrdotawâ,
Leelajâ eelâ, Kuldigâ.

Cyrus H. Mc. Cormick

Rigâ, Herdera laukumâ Nr. 3.

Fabrikas noliktawa preeksch Seemel-Kreewijas un Sibirijas.

Pilnwarneeks R. I. Herrick.

Wisleelakà no wisàm pastahwoschàm plaujas maschinu fabrikàm pasaulê.

Agenti.

Jelgawâ, **Bauskâ**, **Krihsburgâ** — J. J. Biffeneek.
Wentspilî — Langberg & Ko. (barons Grothuss).
Leepajâ — Friedrichson & Bicke.
Saldû — Friedrichson & Bicke.
Tukumâ — barons Wilh. Roenne Wilkajôs pr. Tukumu.

Pastahwigi leelâ krahjumâ:

Mc. Cormick kuhlu fehjeji
" " labibas plahweji „Daisy"
" " sahles plahweji
" " feena grahbekli
" " trinamee aparati
" " faischu deegs.

Bagatigs krahjums reserwes dalu.

Cestrahdajuschees monteeri katrâ laikâ bes makfas dabujami.

Plaschi katalogi par welti un par brihwu.

Ed. Zehder's — Rigâ.

Laukfaimneezibas maschinu un semkopibas rihku lehgeris Karla eelâ № 11 (pretim Tukuma-Jelgawas dselszela stanzijai) eewehlê

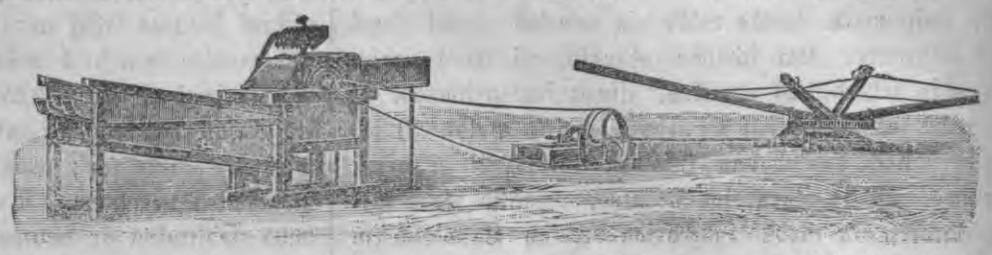

kulamàs maschinas ar **rokas** un **gehpela dsenamo**, preeksch 2, 4, 6 un wairak sirgeem ar pee tam peederigo **gehpeli.** — Wisas maschinas no **jaunakàs** un **labakàs konstrukzijas** un is **ismekleta wislabakà materiala.**

Wifs sem galwoschanas.

Tahlak: **wisadu sortu arkli, fehklas aparati, ezeschas, fehj-maschinas, feena grahbekli, labibas wehtijamàs maschinas, ekfelu maschinas, peena separatorus, plaujamas maschinas** u. t. t.

Lokomobiles un twaika kulmaschinas, jaunakàs konstrukzijas, is **Anglu** fabrikas **Richard Garret & Sons** no 3, 4, 5, 6, 8 un 10 sirgu spehka.

Wehstulu adrese: Ed. Zehder — Rigâ.

Nerwus un spehkus stiprinoschs lihdseklis peeauguscheem un behrneem.

SANATOGEN.

Ihsts tikai no **Bauer & Ko.,** treewu eepakajumâ.

Sargatees no maswehrtigeem pakaidarinajumeem.

Literatura par welti. **K. J. Kresling, Sw. Peterburgâ.**

Par labàm atrastàs

Plano

plaujas maschinas.

Sahles **plahwejs 100 rbl.**

Labibas plaujas aparats 115 r.

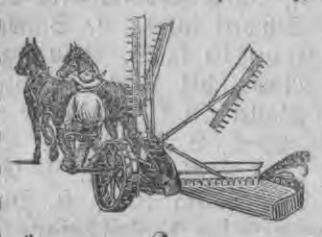

Labibas **plahwejs 130 rbl.**

Seena **grahbeklis** gluschi no tehrauda, fahkot **no 41 rbl.,**

kà ari daschadas maschinas pee

Hugo Herrmann Meyer,

Rigâ, Teatra bulwarî № 3.

Rigas Latweeschu Labdaribas Beedribas 4. klasu meitu skolâ

wajadsiga skolotaja,

kas beigusi gimnasijas paidagogisko klasi ar matematiku kà galweno preekschmetu. Luhgumi jaesneedsu is skolas kuratorijas preekschneeka **W. Olawa** kunga wahrdu, wehlakais lihds 5. julijam, **Rigâ,** Dsirnawu eelâ № 84, k. 54.

Irlawas, Grentschu un **Peterwaldes pagastu waldes** ar scho dara wispahrigi sinamu, ka scho pagastu

nodokku repartazija

par 1904./1905. g. tiks isdarita: Irlawas pagastâ 6. julijâ, Grentschu — 2. julijâ un Petertales — 5. julijâ 1904. g. Tadehl personas, kuras wehletos pagasta nodokku maksaschanâ dabut atweeglinajumus, teek usaizinatas minetâs deenâs eerastees pee weetneeku sapulzes ar wajadsigeem peerahdijumeem. Kurs ar repartaziju nebuhtu meerâ, war to pahrsuhdset 14 deenu laikâ pee Tukuma aprinka semneeku leetu komisara kunga.

Irlawas p. namâ, 15. jun. 1904. g.
Irlawas p. wezak. F. Wihubergs.
Grentschu p. wezakajs. J. Neebre.
Petertales p. wezak. J. Kalninsch.
Skrihweris: K. Kweesis.
(№ 991).

Rundales pahrtikas beedribas nem preti **pastellejumus us**

mahksligeem mehsleem.

katru deenu Beedribas weikalôs. Nonemschanas weetas: Jelgawa, Emburga un Meschotne. **Walde.**

Laipnai semkopju eewehribai!

Diringa

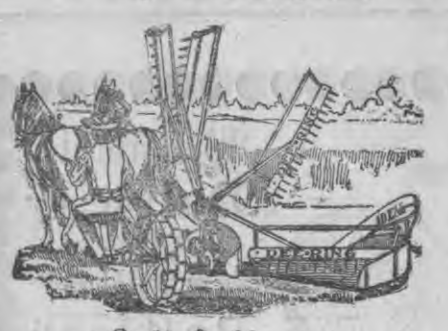

Plaujmaschinas, Kuhlischu fehjeji, Labibas un feena plahweji, Seena grahbekli, Trihschanas autom. aparati, Atsperu ezeschas un **„Sharples Tubular"** peena separatori.

Leels krahjums **reserwu dalu.**

Telegr. adr.: **„Deering-Rigâ".**

Telefons Nr. 2706.

Charles Diring,

Rigâ, Leelajâ Jaun-eelâ № 25, Rigâ.

Leelnoliktawa preeksch Seemela Kreewijas un Sibirijas.

Laukfaimneezibas

maschinu noliktawa Karl Balk — Rigâ,

Terbatas eelâ № 3.

Eewehl:

Wisjaunakas 1904 gada konstrukzijas

D. M. Osborna feena grahbeklus, D. M. Osborna plaujmaschinas wispahrspehjigaki un weeglaki strahdajoschas.

1903. g. Dwinskas isstahdê peespreeda **leelo selta medalu.**

Kulmaschinas ar gehpeli un roku dsenamas;

Wehtitajus ar lotileeleem seeteem;

Petrolejas motorus. Wiss us galwoschanu par wispeenehmigakeem nomaksas nosazijumeem.

Smehketaju kungeem!

Tà kà Goudron-hilses naw wairs agrakà wehrtibà, tad zehlees prasitums pehz labàm un tomehr lehjàm hilsem. Scho robu ispildit usnehmuschàs

Dim-hilses no

A. N. Bogdanowa

tabakas fabrikas noliktawa

Jelgawâ, Katoku eelâ Nr 12.

Minetàs **Dim-hilses** ir is stempeleta franischu papira, glihti strahdatas un dabonamas wairak lauku un pilsetas bodês.

NB. Tàpat ari ihstàs **Barskija hilses** (ar glihtu walsts chrigli), un **Berlines hilses** (katrà kastitê no 100 un 250 gab. ihpascha dahwana) ir eewehlamas. — Teizami papirosi: **Barskija** 10 gab. 3 kap. un **Troika** 20 gab. 5 kap.

Smarschiga tabaka: **Express № 18** 1/4 ℔ **40** kap., 1/8 ℔ **20** k. **Express № 8** 1/4 ℔ **28** kap., 1/8 ℔ **14** kap.

Kapupeminekli

kà: **krusti, obelisti, grahmatas, rulli** u. t. t teek is **wislabakà materiala** pagatawoti.

Lai **monumenti** isnahktu glihti ka ari isturigi pret gaisa eespaideem, teek slihpeti un poleereti ar jaunlaiku maschinu palihdsibu.

Seltitus, kà ari **neseltitus „tschuguna krustus"** peedahwaju par peenehmigàm zenàm.

Zeen. publikas apsiellejumi teek ruhpigi un apsinigi isdariti. — Labakàs atsauksmes. —

„Sudraba medals un goda diploms" Rigas „Jubilejas isstahdê".

M. Brauer's,

Jelgawâ, pee Annas wahrteem, **eepretim „Jahna basnizai."**

Дозволено цензурою. Рига, 23-го іюня 1904 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

Te klaht 2 peelikumi.